

APŽVALGA

LIETUVIŲ INFORMACINIS KULTŪRINIS LEIDINYS

Nr. 8

1946 m. sausio 20 d.

NÜRTINGEN

ISNAUDOTINA PROGA

Mūsų pažiūra į amatus nepriklausomo gyvenimo laikais nebuvo visiškai teisinga. Jaunimas daugumoje orientavosi į gimnazijas, kurias baigti ne visi turėjo lėšų ir noro. Dėl šios priežasties pas mus atsirado gausi tarnautojų kasta, kuri kaskart vis didėjo. Netesėję baigti gimnazijas veržėsi į įstaigas ir įmones raštininkėliais, sąskaitininkais, mašininkėmis /be kvalifikacijų ir supratimo apie šį darbą/, o ten pritapę su laiku ne vienas pasidarydavo tikri įstaigų žiurkės, nieko daugiau virš savo nosies nematydami ir nenorėdami matyti. Tam tikros šių žmonių dalies akiratis nepakildavo aukščiau įstaigos, trafaretinių raštų papkės, rašalo bonkutės. Vienintelis tikslas tebuvo mažai ir nesunkiai dirbti, gerai gyventi ir kilti tarnyboje aukštin.

Gerų amatininkų, savo srities specialistų pas mus visą laiką trūko. Nepaslaptis, kad visi pelningesnieji amatai buvo svetimausių rankose, o kai šie, aplinkybėms susidėjus, iš viešojo gyvenimo buvo išjungti, visi skaudžiai pajutome tų specialistų nebuvimą. Tiesa, paskutiniaisiais nepriklausomo gyvenimo metais buvo labiau susirūpinta amatų ir amatininkų priauglio reikalu, tačiau per metus antrus nedaug kas buvo galima pasiekti. Todėl ir šiandien, kai pabėgėlių stovyklose atsiranda reikalas užpildyti įvairias anketas, specialybių sąrašus, mes pastebime, kad kvalifikuotų amatininkų yra labai mažas nuošimtis, o daugiausia vyraujanti "specialybė" – tarnautojas. Ir kaip tik šios "specialybės" savininkai dabar yra labiausiai susirūpinę: ko imtis, jei likimas mums ir toliau lems benamiais likti?

Su tarnautojo "specialybe", ypatingai nemokant kalbos, svetur sau duonos neužtikrinsi. Kyla reikalas, ir ne vien tik anosios "specialybės" savininkams, išmokti ko naudingesnio, kas leistų lengvesnėmis sąlygomis užtikrinti pragyvenimą. Kaip tik paskutiniu metu mūsų stovyklose pradėta kreipti didesnis dėmesys į įvairius per trumpesnį laiką išmokstamų amatų kursus: šoferių, braižytojų, elektros instaliatorių ir pan., kurie daugumoje vietų vyksta ir negali nusiskusti klausytojų negausumu. Sąlygos bent šiuo metu tokius kursus, jei tik jie yra suorganizuoti, lankyti yra palankios, tad nė vienas mūsų jų neturėtų vengti. "Ką išmoksi – ant pečių nenešiosi", sako lietuviška patarlė. Ir mūsų tėvynėn grįžimo atveju vienas ar kitas pramoktas amatas, nebus mums našta, nekalbant jau apie tai, jei tektų ilgiau ištrėmimo pasilikti. Žinoma, per keletą mėnesių niekas nepadarys stebuklo ir vieno ar kito amato specialistais nepasidarys, tačiau pagrindams padėti ir trumpesnio laiko pakanka. Reikalui esant pasirinktoje specialybėje bus galima tobulintis ir ją pakankamai gerai išmokti. Tad į šį reikalą, nors gal jau ir pavėluotai, turėtume šiuo metu kaip tik daugiausia dėmesio kreipti.

Sapnavau - sėmėlio sėmėlis

Kazys Bradūnas

Sapnavau, broli, platųjį Nemuną -
Išsiliejo toli iš krantų...
Rodos, viską matau, viską pamenu,
Nemunėli, kur aš, o kur tu ?...

Vėl mačiau dūmus gimtojo namo,
Brangų balsą girdėjau tenai,
Nežinau tiksliai, kas mėlynavo,
Ar jos akys, ar slėnio linai ?

O paskui ? O paskui kilo vėjas,
Gaudė girios audringai šaly,
Laisvės varpas kažin kur skambėjo
Taip tyliai, taip tyliai, taip toli...

Ir džiaugsmingi trimitai. Ak, pamenu...
Su aidais jų ir mirsiu kartu...
Sapnavau, broli, platųjį Nemuną -
Liejas, teka toli iš krantų.

B E T Ė V Y N Ė S

Svetimojo židinio ugnelė
Visą vakarą šalta ir nelinksma.
Jos plazdėjime man gaisro dūmai kelias,
Šviečia bėgliui tėviškės liepsna.

Vis nešiosi kruviną pašvaistę,
Vis apkrinta galvą pelenai.
O geriau užkloki, sniego skraiste,
O geriau užgriūkite, kalnai.

Be tėvynės negaliu sušilti
Svetimojo židinio liepsna,
Be tėvynės ir gyvent ir mirti
Visoj žemėj vietos negana.

Stutthofo kankiniai

Prof. kun. St. Yla, kalėjęs drauge su kitais lietuviais Stutthofo koncentracijos stovykloje, "Lietuvio" Nr. 6 /1945.XI.15/ atspausdino savo atsiminimų nuotrupas, pavadintas "Paskutinės dienos su kun. Alf. Lipniūnu", kur aprašomi išgyvenimai tų dienų, kai naciai, sovietams vis labiau veržiantis į Vokietijos gilumą, prievarta varė pėsčiomis šimtus kilometrų nusilpusius KZ kalinius, kurių daugelis šioje kelionėje rado mirtį. Keletą šių atsiminimų fragmentų perspausdiname. Red.

Sovietų tankai lipa ant kulnų, o mus pro užtvindytus bėgliais kelius vis varo pirmyn. Toliau eiti nebeturime jėgų. Mirtis ankščiau ar vėliau, argi tai ne vistiek? Iš 850 žmonių, kurie išėjo iš Stutthofo su pirmąja kolona, likome tik 230. Apie 100 nebūro pakelėj, pabėgo. Visi kiti sukrito iš bado ir nuovargio, pribaugti SS-manų šūvių.

Susikabinę rankomis velkam vienas kitą, kad tik neatiductum mirčiai savo nebepajėgiančių eiti draugų. Kun. Lipniūnas visą laiką slepia savo negalią.

-Kaip tau, Alosai, ar dar pasieksi pastotę?

Pakelia akis, nusišypso ir vėl panarinęs galvą eina.

Pasiekiamo Pucką - žvejų uostą Pamaryje.

-Gal paleis. Juk Meyer /komendantas/ sakė: pasieksime Danzigą, gausite į rankas leidimą.

-Paskutinis jo melas. Juk tiek kartų mus "paleidinėjo" - pasako kažkas.

Pranešimas: iš Pucko anksti rytą išeiname toliau. Ši žinia nieko neguodžia.

RYT MES BŪSIME LAISVI

Išeinu į kiemą. Jauisi kažkoks neramumas. SS-manai galvas pametę. Civiliai gyventojai veržiasi prie durų, ieškodami savo artimųjų. Niekas nekontroliuoja vartų.

Nuplėšiu nuo rankovės geltoną raištį - kalinio ženklą ir išimaisęs į civilių tarpą išeinu į gatvę. Čia pat bažnyčia. Vargonai groja Mišias /vakarines/. Atsiduriu zokristijoje - praviros durys į bažnyčią. Suklumpu ant kelių ir negaliu sulaikyti ašarų. Po dviejų metų pirmą kartą Dievo namuose.

-Esu kunigas iš kaceto, - kreipiuosi į kleboną, - turiu draugą, toliau eiti nebeturiu jėgų. Priglauskit, jei pavyks pasilikti.

-Ateikite rytoj 6 val. magistratę įregistruosim, kad du kaliniai atsiliko nuo kolonos. Prieglauda galėsite rasti pas maną, parapigijiečius -

Grįžtu į daržinę.

-Še, duonos, - šaukia iš tolo kun. Lipniūnas, - atnešė latvis gydytojas -

-Sukakčiai vaišes kelia, - pastebi Dr. Kučinskas, pats čiulpdamas lyg šokoladą duonos gabalą.

-Kokią sukaktį? - klausiu imdamas duoną.
 -Ryt jam /kun.Lipniūnui/ keturiasdešimt metų.
 -Sveikinu,Alfa, - spaudžiu ranką,o į ausį pakuždu: - Ryt mes būsime laisvi.
 -Nesuprantu? -
 Nusivedęs į šalį atskleidžiu paslaptį. Alfonso veidas nušvinta.

LIETUVIAI BUČIUOJASI SU LENKAIS, RUSAIS...

10 val. vakaro. Į daržinę įeina šarfiureris ir praneša:
 -Pasiruošt. Išeiname ne ryt,bet dabar,tuojau.-
 Mūsiškiai pakyla.
 -Aš lieku,- pasakau pulk.Urbonui,su kuriuo visą žygį buvome šalia vienas kito. Trumpai paaiškinu kodėl.
 Išsibučiuojame. Urbonas numeta nuo pečių kuprinę ir savo maisto likučius pameta mudviem su Lipniūnu. "Jum labiau reikia",- pasako kietai,neleisdamas toliau vesti kovos.Šį atsisveikinimą pastebi draugai. Pribėga Čiuberskis ir Buragas.
 -Pasiliekat? Nedarykite kvailystės. Sušaudys -
 -Vistiek - šia ar toliau. Tas pats.-
 Išgirsta kalbą kiti. Žiūri,galvoja,svyruoja.
 -Vistiek.-
 Daržinė tuštėja. SS-manai šaukia: "Schneller,schneller". Svyruoti nėra kada: kas eina,teeina. Urbonas,Narakas,Plažys,Germantas išskuba. Kiti išsiveja iš paskos į kiemą. SS-manai nelaukia paskutiniųjų,tik varo nusitvėrę pirmuosius.
 -Grįžtame į daržinę,- sako Čiuberskis Buragui.
 -Grįžtam.-
 Ir grįžta ne tik jie,bet dar aštuonetas. Paskutinis įslenka R.Mackonis. Jis jau buvo išėjęs su pirmaisiais,bet kieme pribėgo prie šulinio atsigerti ir jau buv "per vėlu". Pasiūto esąs vienas,anie jau pro vartus išėję Gdynės keliu.
 -Ateis patikrinti ar nepasilikom,- įaudinamės.
 -Ir paleis seriją į sieną.-
 Bet SS-manai nebeatėjo.
 Armotų šūvių garsai vis artėjo. Padangė buvo gaisrų nušviesta. Bandome užmigti. Neiigam. Mažas trinktelėjimas pažadina.
 Pagaliau pro plyšius pastebime auštant rytą. Neįprasta tyla. Nejaugi prie vartų nebūtų sargybų? O gal stovi už daržinės ir laukia,kad iškištume kuris galvą.
 Apsižiūrim.Niekur nieko.
 Man laikas eiti pas kleboną. Taip jokios sargybos vartuose. Tik pasitinka keletas kalinių ir išskečia rankas.
 -Mes jau laisvi.-
 Išsibučiuojame su lenkais,rusais,gudais.
 Grįžtu į daržinę.
 -Mes laisvi,- sušunka.- Vokiečių jau nėra.-
 Kuprinės lekia į viršų ligi balkių. Rapolas ir Jonas,Petras ir Vladas,Alfa ir Mažius /taip vadinome studentą Rimosiu/ metasi viens kitam ant kaklo.
 Imame kuprines ir einam. Kur? Pirmiausia į bažnyčią. Lipniūnas laiko Mišias savo sukakčiais ir mūsų išlaisvinimui.
 Sovietų tankai paleidžia keletą šūvių ir,įriedėję į miestą aikštę,sustoja.

Alb. Valentinas

Ieškau Mato Groko...

Motto: Padėkime susirasti artimuosius.

Nuo tos pat dienos, kai tik velniškasis likimas mus atbloškė Vokietijon, mes visur blaškomės, beieškodami artimųjų. Beveik kiekvienas ieškome ir beveik kiekvienas nerandame. Galima sakyti, tik pats velnias tokį išblaškymo planą galėjo sugalvoti.

Taigi, ir aš ieškau Mato Groko. Ieškau jau pusantrų metų. Lietuvoje aš jį mažai tepažinojau, bet Vokietijoje jis man nasisdarė daugiau negu artimas. O suartino mus ta aplinkybė, kad jis Rytprūsiose pasiėmė trumpai pagloboti mano čemodanus su visu turtu ir taip rūpestingai "nuglobojo" iki šios dienos... Nei vėjai nebeatpūtė, nei paukščiai nebeatnešė nuo to laiko jokios žinėlės apie Matą Groką ir manusius čemodanus...

Žinote, anose hitleriškose dienose visi mes buvome fabriky, dirbtuvių arba piktų vokiškųjų ūkininkų beviltiškoje vergijoje. Ieškotis per spaudą mums vietos nebuvo. Visų už visus tada pasišovė ieškoti tokia "hilfštelė" Berlyne. Bet ją geriausiai tada kartą charakterizavo Berlyne ant tos "hilfštelės" laiptų graudžiai verkianti moteriškė šiais žodžiais:

-Šitą paukštyną yra piktoji dvasia apsėdus...

Greičiausiai, taip ir buvo. Žiema buvo šalta, raštininkai išalusioje "hilfštelėje" vaikščiojo raudonomis nosimis ir rankomis. Tada naciai jiems šitaip kalbėjo:

-Be reikalo šalate, gerbiamieji. Pečių galėtumėte laiškais pasikūrenti. Juk gaunate jų kasdien po keletą tūkstančių. O dėl artimųjų suradimo - spiaut... Kiekvienas kiekvieną spės susirasti naujojoje Europoje, o dabar tegul dirba fabrikuose ir negaišina laiko...

Ir ėmė neatplėštais laiškais kūrenti krosnis. Ašaromis ir sielvartais, galima sakyti, žmonės rašė tūkstančius laiškų, bet niekas į juos negavo jokio atsakymo.

Tokios tai, maždaug, susiieškojimo galimybės buvo anose dienose.

ooo

Kaip gervės giedros sulaukėme mes karo pabaigos ir demokratiškojo laimėjimo. Dabar išlakstė visi velnio apsėstieji. Visi iš naujo ėmėsi ieškoti savo artimųjų. Niekas tam darbui netrukdo. Dabar viskas, sako, priklauso nuo mūsų pačių tinkamo sugėbėjimo ir organizacijos.

Tai, žinote, ėmiausi ir aš ieškoti savo artimojo Mato Groko. Bet jau gerokai palaukęs, kai susiorganizavo visos ieškojimo institucijos, kartotekos.

Vargingomis geležinkelio kelionėmis nusigaunu į centrą, kur randasi išgarsintos kartotekos. Įeinu ir sakau:

-Žinote, ieškau Mato Groko, savo artimojo...

-Labai malonu, - atsakė tarnautojas. - Tuoju tamsta žinote, kur, būtent, gyvena tamstos artimasis Matas Grokas...

Jis pasilenkė prie tokių dėžutės, pasigraibė tarp kartonių blankelių ir tarė:

-Žinote, tokio nėra pas mus įregistruota. Pas mus viskas labai tikslu - jei kas yra, tai yra, - pridūrė jis pastumdamas dėžutę.

-Atleiskite, norėčiau aš dar vieną asmenį patikrinti, - pasakiau pusiau nusiminęs.

-Prašau. O kaip pavardė?

Čia aš susimečiau ir pasakiau savo pavardę. Tarnautojas pagriebė kitą dėžutę, paieškojo ir atsakė:

-Žinote, tokio irgi nėra...

Tada aš pasakiau storu bosu:

-Kaip aš galiu susirasti savo artimąjį Matą Groką, jei pats savęs nerandu... Lygiai prieš keturis mėnesius aš pats atvežiau čia mūsų stovyklos sąrašus ir prašiau įtraukti kartotekon. Bet, kaip matote, nė vieno nėra...

Tarnautojas tik patraukė pečiais ir pasakė:

-Na, tai galima jūsų pavardę įregistruoti...

Išeidami mes nutarėme, kad šitaip tvarkydamiesi mes nesusirasime nė iki paskutiniojo teismo dienos...

ooo

Ieškau jau savo priemonėmis Mato Groko. Kiekvieno, kurį tik sutinku, klausiu:

-Ar negirdėjote kur tokio Mato Groko? Žinote, toks žvairas ant vienos akies...

Vienas guvus vaikiną pasisakė kaip tik girdėjęs Matą Groką esant vienoje stovykloje anglų zonoje, kažkur apie Bremeną. Važiuoju aš į ten; reikia juk artimąjį surasti. Herfordo stotyje naktį laikiu traukinio. Žinoma, atsiranda daugiau tautiečių. Pasiteirauju apie Matą Groką su žvaira akimi.

-Ot, žinote, prie anojo staliuko sėdi mano brolis. Jis kaip tik toje stovykloje gyvena ir pasakys tikrai - yra toks ar ne.

Tas brolis ir sako:

-Toje stovykloje gyvenu nuo praeitų metų spalio mėnesio ir visus pažįstu, bet tokio Mato Groko nėra. O kaip jis atrodo?

-Žinote, toks žvairas ant vienos akies...

-Ne, žinote, žvairo nėra nė vieno. Yra tik vienrankis...

-Ne, - sakau, - mano artimasis yra su abiem rankom.

-Tai jums nėra reikalo nė važiuoti. Bereikalingai tik vargsite. Iki stovyklos reikia eiti dar kelis kilometrus per mlynus ir vandenį...

Ir vėl visos viltys dingo. Vadinasi, Matas Grokas man vėl tapo palaidotas. Bet šalia sėdįs žmogelis prabilo lietuviškai:

-Važiuokite, ponas, važiuokite. Štai, kaip man atsitiko beieškant brolio. Nugirdęs kur, maždaug, yra brolis, nuvažiuoju į vieną didelę stovyklą. Nueinu į komitetą ir sakau: "Norėčiau pasižiūrėti sąrašus. Ieškau brolio". O komitetas atsakė: "Neduo-dame niekam mes sąrašų žiūrėti." Tai aš sakau: "O kaip aš surasiu brolių?" - "Kaip pavardę?", klausia. - "Dūda Jokūbas". Nė nemirktelėjęs komitetas atsakė: "Tokio nėra pas mus." O aš galvoju, kaip galima turėti tokią gerą galvą, kad nemirktelėjus atsiminti kelis tūkstančius pavardžių? O paskui manau: jei vėl džioj sėdi, tai ir geras galvas turi... Nėra, tai nėra... Ryto rytą išvažiuoju. Apsinakvoju kažkokiam kambary. Išėjau pasi-vaikščioti. Grįžtu. Durų daugybė - paklydau. Pataikiau ne į tą kambarį. Pravėręs duris žiūriu - prie stalo sėdi mano brolis.

lis ir laikraštį skaito... Matote, ponuli, kaip yra su tomis valdžiomis... Kito reikalo - nė po kam...

ooo

Prityrusio senio padrąsintas važiuoju aš į tą stovyklą. Po ilgo vargo pasiekiu. Įeinu į pirmą baraką. Pasitinka mane senis ilgais ūsais. Liemenėje įkabinta milžiniška varinė laikrodžio grandinė. Jis išsitraukia kokio kilogramo svorio laikrodį ir sako:

-Pirkau jį Rygoje dar prieš rusų - japonų karą. Kiek dabar toks galėtų kainuoti amerikonų zonoje?

-Nežinau, prieteliau, - sakau. - O gal jūs čia pažįstate tokį Matą Groką?

-Ne. Tokio čia nėra. Aš čia visus pažįstu. O kaip atrodo?

-Toks, žinote, žvairas ant vienos akies...

-Čia vienas yra žvairas ant abiejų akių, gal tas pats. Tas, rupūžė, turi centnerį rugių, bet neduoda samagono išvaryti... Eime pas jį, gal dabar duos, kai artimas atvažiavo...

Aš nuėjau į raštinę ir sakau:

-Meldžiu pasakyti, ar yra pas jus Matas Grokas?

-Yra, - sako, - kaip tik...

-Ačiū Viešpačiui...

Įeinu į valdžios nurodytą patalpą, kuri norėtų kambariu vadintis. Pasiėny dviejų aukštų lova. Antklodėmis galvas apsiukę miega du ir taip knarkia, kad visos barako sąsparos lingoja. Žadinų tą iš pirmo aukšto:

-Ar negyvena čia toks Matas Grokas?

-Ne. Metų metais čia tokio nėra buvę...

Paskutinė vilties kibirkštėlė užgeso. Einu vėl į raštinę, sakau, gal nesusipratimas.

-Negali būti, - sako. - Einame patikrinti.

Grižtame su valdžia. Matas Grokas sėdi antrame aukšte ir akis krapšto.

-A, velnias žino jo pavardę... - sako tas iš pirmo aukšto.

-O, sveikas, prieteliau, - apsikabina mane Grokas. - O aš tikrai maniau, kad tavo bombos Berlyne užglušino... Labai gaile... Žinai, tavo čemodanus velnias nujojo Rytprūsiose. Stačiai nevogė...

Na, žinote, artimą dar šiaip taip per vargus galima susiras-ti, bet jau čemodanus tai reikia peržegnoti. Prašome nebeturėti bereikalingų rūpesčių.

SOVIETŲ SAJUNGA REIKALINGA PAJĖGŲ

"Laisvė" Nr.271 rašo: "Mr.J.Barnes rašo iš Maskvos, kad "Krasnaja Zvezda", raudonosios armijos laikraštis, ragina atsi-tarnavusius puskarininkius pasilikti karo tarnyboje. Jų al-gos pakeliamos, išmokami bonai, norintiems bus suteikta galimy-bių lankyti karines mokyklas ir pasiekti karininko laipsnį. "Zvezda" tarp kitko rašo: "Dabar mūsų šalis stoja prie tai-kaus darbo, galimo po didžiulės pergalės prieš hitleriškąją Vokietiją ir agresingąją Japoniją, tačiau tolimesnis mūsų so-cialistinės tėvynės apsigynime jėgų stiprinimas pasidarė dar būtinesnis."

ADHVAAGA, 1940

1940 M. VASARA

LENKAI APIE LIETUVIUS

Münchene leidžiamas lenkų laikraštis "Słowo Polskie" Nr. 37 rašo: "Gal niekas taip nemylī lietuvių, kaip lenkai. Nuo mūsų silpnybės jiems neišgydė mūsų net jų priešingas nusistatymas dėl visko, kas yra lenkiška. Ramiai žiūrėjome į šitą jų draskymąsi, nes žinojome, kad "kiti šėtonai buvo ten veiklūs". Paminėdamas tuos laikus, kai "Baltasis Erelis ir Vytis metė savo šėšėlį ant visos Europos" ir kad Lietuva davė Lenkijai dinastiją, laikraštis su džiaugsmu primena kito lenkų laikraščio "Dziennik Żołnierza" iš kažkur gautą žinutę apie tai, kad Lietuvoje veikia slapta Tautinis Lietuvos Komitetas, kuris savo atsišaukime reikalauja nepriklausomos Lietuvos federacijoje su nepriklausoma Lenkijos valstybe. Ta proga laikraštis primena apie gen. Sikorskio svajotą didžiąją tarpjūrio valstybių /nuo Baltijos iki Egėjaus jūrų/ federaciją, kuri galėtų atsispirti imperializmo spaudimui iš rytų ar iš vakarų. "Kiekvienas turi pripažinti", rašo laikraštis, "kad federacijos idėja yra jo tikėjimas ir tikslas. Laisvi su laisvais, lygūs su lygiais, - sudarysime galybę, kuri iškankintam pasauliui padės pagrindą ilgai ir laimingai taikai". /FMV/

VOKIEČIAI SUŠAUDĖ KAP. R. MARCINKŲ

Didž. Britanijos lietuvių savaitraštis "Išeivių Draugas" Nr. 22 rašo, kad Lietuvos Pasiuntinybė Londone gavusi oficialų pranešimą apie karo lakūno kap. Romualdo Marcinkaus sušaudymą. Romualdas Marcinkus vokiečių nelaisvėje sušaudytas kovo mėn. kartu su kitais 47 britų karininkais. /L/

TOLIMOJE ARGENTINOJE

Lietuvis žurn. Kazys Čibiras, 1940 m. išvykęs iš Lietuvos ir apsigyvenęs Argentinoje, Buenos Aires, dienraščiuose atspausdino visą eilę straipsnių apie Lietuvą ir lietuvius. Vienas ilgas straipsnis, liečiąs Lietuvą ir šiandieninę Europą, pavadintas "Europa bajo la hoz y el martillo", atspausdintas net keliuose stambaus dienraščio numeriuose. K. Čibiras taip pat yra išleidęs apie Lietuvą ispanų kalba knygelių, pasiekusių ir tolimesnius P. Amerikos kraštus, kurių paskutiniosios yra apie Lietuvos kryžius, o taip pat apie mūsų didįjį tapytoją Šiurliūną.

Kazys Bradūnas

Velimas vakaras

Man po kojų skuba upelė -
Tik srovė jos, kaip ledas, šalta,
Kaip mirtis man krūtine ji gelia -
Ne, Dievuliau, ne širvinta.

Gaudžia varpas vakaro maldai
Tyliame ežerėlio krante,
Tik jo balsas širdį man skaldo -
Ne, Dievuliau, ne Alvite.

Žiburėliai sodybose švinta,
Žemės ašarų šviesūs lašai -
Tik per greitai migla juos užkrinta -
Ne, Dievuliau, ir ne Kiršai.

T Ė V I Š K Ė S M E D Ž I A I

Tušti paliktieji namai
Jau padangių pačių pakrašty,
Nyksta melsvoj tolumoj
Tėviškės medžiai aukšti.

Ar man grįžtant rodysit kelią ?
Ar viršūnės žvaigždžių atsirems ?
Ar nors vieną žalią šakelę
Rasiu prie šalto akmenų ?...

Tušti paliktieji namai
Dingo dangaus pakrašty,
Dingo melsvoj tolumoj
Tėviškės medžiai aukšti...

KOKIUS DARBUS DIRBA LIETUVIAI ŠVEDIJOJE

Visiems Pabaltijo kraštų atbėgėliams švedai suteikė nuoširdžią globą ir aprūpino darbu. Šiuo atžvilgiu jie turi tokias pat sąlygas, kaip ir švedai. Jie priimami net į profesines sąjungas. Dirbančiųjų lietuvių čia galima rasti anglių kasyklose, miškuose, fabrikuose ir privačiose įmonėse, k. t. sanatorijose, restoranuose ir t. t. Mėnesinis atlyginimas svyruoja nuo 250 - 350 švedų kronų. Kiek didesnis lietuvių skaičius yra Stockholme, kur veikia lietuvių tautinis komitetas. Čia yra keliolika studijuojančių universitete. Studentai gauna pašalpas iš JAV Lietuvių Fondo iki 60 dolerių mėn. Be to, Stockholme lietuviai turi savo chorą ir sporto komandą. /FMV/

LIETUVIAI DANIJOJE

Danijoje gyvenantieji lietuviai kartu su latviais ir estais yra sudarę pabaltiečių reikalais rūpintis atstovybę. Iš lietuvių šioje atstovybėje dirba vietos Lietuvių Komiteto pirmininkas Martynas Brakas. Danijoje šiuo metu yra 1.500 lietuvių karo atbėgėlių, kurie gyvena stovykloje prie pat Šiaurės jūros ties Nimindegab. Kopenhagoje veikia Lietuvos Generalinio Konsulo Įstaiga. /L/

VISŲ LIETUVIŲ TIKSLAS - NEPRIKLAUSOMA VALSTYBĖ

Londono lietuvių kolonijos vardu kun. Dr. Matulaitis prišuntė Amerikos Lietuvių Tarybos ruošiamam antrajam Bendram Amerikos Lietuvių Kongresui sveikinimą, kuriame visiškai solidarizuojama su kongreso tikslais ir pažadama Londono lietuvių visokiariopa parama bendram didžiajam reikalui - Lietuvos nepriklausomybės atstatymui. Šia proga "Draugas" tarp kitko rašo: "Londone ne taip jau daug lietuvių gyvena. Bet jie yra gerai susiorganizavę ir kiek jų sąlygos leidžia gina Lietuvos žmonių teises į nepriklausomybę. Jie yra išleidę anglų kalba knygų apie Lietuvą ir jas plačiai paskleidę. Didž. Britanijos vyriausybei jie yra įteikę prašymų stovėti už Lietuvos nepriklausomybės atstatymo reikalą." Toliau laikraštis rašo, jog Kanados lietuviai vieningai nusprendė dalyvauti kongrese. Taip pat Čikaga gavusi žinią iš Pietų Amerikos lietuvių kolonijų apie vieningą pritarimą kongreso tikslams. Pirmosios gautos iš JAV žinios apie buv. kongresą akcentuoja ypatingą kongrese pasireiškusių lietuvių vieningumą, priimant rezoliucijas, reikalaujančias atstatyti nepriklausomą Lietuvos valstybę, grąžinti į Lietuvą tremtinius iš Sibiro ir sudaryti sąlygas grįžti tėvynėn po įvairius Europos kraštus išblaškytus lietuvių pabėgėlius, pašalinti iš Lietuvos ne tik rusų kariuomenę ir NKVD, bet taip pat užkirsti rusams bet kokius kelius kištis į Lietuvos vidaus reikalus.

Dar viena rezoliucija Lietuvos laisvės reikalui

"Naujienos" gruodžio 4 d. rašo: "Indianos senatorius Raymond E. Willis pasiūlė bendrą Kongreso rezoliuciją, reikalan-

ne priklausomybės ir laisvų demokratinių rinkimų Lietuvos žmonėms. Lietuvos byla "within a reasonable time" siūlo įnešti į užsienių reikalų ministerių dienotvarkę." ~~/FMV/~~ "Vienybė" taip pat rašo, kad kongreso narys Edward A. Kelly iš Illinois pasiūlė JAV kongresui rezoliuciją raginti prezidentą ir Valst. Departamentą imtis akcijos atstatyti Lietuvos nepriklausomybę ir dėti pastangas, kad Lietuvos žmonėms būtų leista laisvai sudaryti savo vyriausybę, kai svetima kariuomenė apleis Lietuvą ir tremtiniais bus saugu grįžti į Tėvynę. Rezoliucija bus svarstoma.

APIE 600 LIETUVIŲ KARININKŲ JAV ARMIJOS

Vytauto Didžiojo Universitete Kaune studijaves Amerikos lietuvis Kazys Baltramaitis paskelbė JAV kariuomenėje, laivyne ir aviacijoje tarnaujančių Amerikos lietuvių karininkų sąrašą. Pagal jo duomenis, JAV armijoje esą mažiausiai 565 lietuviai karininkai, kai kurie jų turi aukštus laipsnius. ~~/FMV/~~

APIE GALIMYBES ĮVAŽIUOTI Į ANGLIJĄ

"Išeivių Draugas" Nr. 48 rašo: "Sunkus yra mums susisiekti su Vokietijoje gyvenančiais lietuviais. Dėl to nedaug kas atsisaukė, prašydamį dėti pastangų, kad jie galėtų įvažiuoti Anglijon. Einant Vidaus Reikalų Ministerio /Home Secretary/ pareiškimu, jei tik jau yra paskirti britų pasų kontrolės valdininkai ir jei jiems yra duoti žadėtieji centro nurodymai, tai pakaktų oficialaus kvietimo giminėms. Su tais kvietimais jie gali kreiptis į britų pasų kontrolės valdininkus gauti pas juos vizą ir atvykti pas mus pagyventi saugesnėje ir laimingesnėje šalyje. Suprantama, pirmoje eilėje eina patys artimiausieji giminės, o paskui tolimesnieji. Taip pat nežinia kaip tie giminės, gavę vizą, galės dasikast iki Anglijos, juk pervažiavimas kaštuoja, o kol kas jiems pagelbėti pinigais kelionei negalime be specialaus Anglijos Banko leidimo. Bet visgi, nepaisant visų kliūčių bei sunkenybių, verta mums stengtis, kad kuo daugiau Lietuvos išgelbėtume šią žiemą iš vargo, kad kiek galint daugiau jų atitrauktume Didž. Britanijon. Nors Lietuvos politinė padėtis, atrodo, gerėjanti, bet kada bus galima lietuviams saugiai sugrįžti Tėvynėn, niekas nežino. Tajai giminių pagelbai vertėtų kas savaite atidėti po kiek šilingų atsargon. Keliolika ar keliasdešimt svarų gali kartais nulemti visų mūsų artimųjų ateitį."

TRUMPOS ŽINIOS IŠ UŽSIENIO LIETUVIŲ GYVENIMO

-Amerikos lietuvių spauda rašo, kad Juozas F. Šimkus, kuris nepaprastai daug dirbo karo bonų vajuose, apdovanotas karo bonų mėlynosios brigados generolo laipsniu.

- "Draugas" praneša, kad Kareivių Rėmėjų Draugija deda pastangas suorganizuoti visus Amerikos lietuvius, dalyvavusius praėjusiame kare. Norima įsteigti Karių Rūmus. Tam reikalui jau yra keletas tūkstančių dolerių. Kol kas norima suorganizuoti Lietuvos USA Postą iš tų kareivių, kurie jau yra sugrįžę iš tarnybos.

Lietuvis

J. S Ū D U V I S

GYVENIMAS

SVETIMOJI DUONA. - Tokiu pavadinimu Müncheno "Aidai" išleido Kazio Bradūno eilėraščių rinkinį, kuriame yra apie 80 eilėraščių. Rinkinys suskirstytas į tris skyrius: Be pastogės, Kalnų kalėjime ir Taikos rytas. Knygai viršelį ir vinjetes paruošė dail. E. Krasauskas. Šiame "Apžvalgos" numeryje talpinami K. Bradūno eilėraščiai yra paimti iš šio rinkinio.

TAUTODAILĖS PARODA. - Sausio 14 d. Tübingene, prancūzų karinei valdžiai pageidaujant, atidaryta baltų ir kitų tautų tautodailės paroda. Parodoje išstatyta lietuvių, estų ir ukrainiečių liaudies meno dirbiniai. Mūsų skyrius yra ypač turtingas įvairiais audiniais, juostomis, gintarais ir lietuviškųjų kryžių pavyzdžiais. Paroda trunka savaitę laiko ir buvo gausiai lankoma įvairių tautybių žmonių.

P. BABICKO EILĖRAŠČIAI. - Ravensburgo Liet. Raudonojo Kryžiaus skyrius išleido Petro Babicko eilėraščių rinkinį, pavadintą "Toli nuo tėvynės". Rinkinys turi apie 60 psl. Dauguma eilėraščių jau spausdinti anksčiau mūsų periodikoje.

MŪSŲ KRYŽIAUS KELIAI. - Ravensburge išleina Bernardo Brazdžionio redaguojamas neperiodinis leidinys "Mūsų Kryžiaus Keliai". Leidinio iki šiol išleista trys numeriai. Spausdinamas rotatoriumi.

IŠLEIDŽIAMAS POEZIJOS RINKINYS. - Liet. Raudonasis Kryžius Ravensburge išleidžia B. Augustinavičiaus poezijos rinkinį. Knyga jau spausdinama.

LIUDO DOVYDĖNO KŪRINIAI. - Rašytojas Liudas Dovydenas parašė dviejų veiksmų scenos vaizdelį "Kur giria žaliuoja". Be to, neseniai baigė rašyti vieno veiksmo scenos vaizdelį vaikams "Girios susirinkimas".

NUSTOJO ĖJŲS "LIETUVIS". - Anglų zonoje K. Kemežio leistas "Lietuvis" anglų karinės valdžios patvarkymu nuo Naujųjų Metų nustojo eiti. "Lietuvis" buvo pats pirmasis mūsų laikraštis, spausdinamas spaustuvėje, kuris pradėtas leisti Vokietijoje, ją okupavus sąjungininkų kariuomenei. "Lietuvio" buvo išleista šeši numeriai ir keturios specialios paieškojimų laidos.

SOVIETAI IŠRADO ATOMINĘ BOMBĄ ?

Antropologijos ir biologijos tyrimo instituto Londonderry, Šiaur. Irlandijoje, direktorius Dr. R. Armattoo neseniai pareiškė, kad sovietai išrado atominę bombą, kuri esanti daug tobulesnė už amerikiečių. Dr. Armattoo tvirtina šią žinią gavęs iš savo bendradarbių, kurie palaiko ryšius su rusų mokslininkais. Rusų atominė bomba esanti teniso sviedinio didumo. Sprogimo jėga veikianti ligi 85 km horizontaliai ir 10 km vertikaliai. Dr. Armattoo tvirtina, kad tai išaiškinta su vokiečių mokslininkų, kurie yra patekę rūsų nelaisvėn, pagelba. Prez. Trumanas, vienoje spaudos konferencijoje paminėdamas šiuos gandus pareiškė, kad jis neturi jokio pagrindo tikėti sovietus turint atominę bombą. /DNZ/

HITLERIO POVANDENINIS LAIVAS

Buv. Japonijos pasiuntinys Oshima, švedų laikraščio "Afton-bladet" žiniomis, yra pareiškęs, kad Hitleriui buvęs pastatytas specialus povandeninis laivas. 1944 m. šis povandeninis laivas padarė bandomąją kelionę į Japoniją, kur su slaptais dokumentais atvyko numatytu laiku. Hitleris buvo numatęs, reikalingai esant, kartu su Eva Braun, Göbbelsu, Bormannu, Keitelio, Ribbentropu ir Funku šiuo povandeniniu laivu pabėgti į Japoniją. Hitleris gi turėjęs likti ir organizuoti nacių pagrindinį veikimą. 1945 metų pradžioj kelionėje atgal į Vokietiją šis povandeninis laivas dingo. Manoma, kad jis buvo torpeduotas arba aplaukė ant minos. Jo komendantas vadinosi Hans Bayer. Įgula sudarė 65 vyrai. /SZ/

STALINO ĮTAKA RUSIJOJE

"Daily Mail" Bukarešto korespondentas Philip Jordan šio laikraščio gruodžio 21 d. nr. straipsnyje "Ar Stalinas nustojo savo įtakos Rusijoje?" rašo: "Stalino grįžimas iš atostogų sukėlė čia /Rumunijoje/ didžiausią nusistebėjimą, nes čia nebuvo tikima oficialiu rusų pareiškimu, jog Stalinas atostogauja. Sklido įvairiausi gandai; dauguma tikėjo Staliną mirus. Gandai nepasitvirtino, bet vis tik iš Rumunijos ir Bulgarijos lengviau, korespondento nuomone, negu iš kitur nubrėžti dabartinę rusų politiką. Mat, abiejų šalių komunistų partijos tokioje tiesioginėje Maskvos įtakoje, kad jose tiksliau negu

Vakarų Europos partijose atsispindi tai, kas vyksta Maskvoje. Viduje Centro Komiteto Maskvoje gana aštria forma didėja opozicija Stalino nacionalinei politikai. Opozicija reiškiasi "internacionalizmo" forma. Jos šalininkai mano, jog, kol gerai sekasi, karo laimėjimai turi būti konsoliduojami, ir reikia visomis diplomatinėmis ir propagandinėmis priemonėmis stengtis. sovietų įtaką plėsti į vakarus iki pat Lisabonos. Opozicijos šalininkai yra daugiausia jaunesnieji 35-40 metų Centro Komiteto nariai, Molotovo, Ždanovo ir Višinskio vedami. Ždanovas, kuris išgelbėjo Leningradą ir kuris buvo laikomas visu labiausiai teisėtas Stalino įpėdinis. Šie "jaunuoliai" taip užburti jų pačių karo meto propaganda, kad jie įsitikinę, jog Rusija šiuo metu yra vienintelė Europoje reali jėga ir kad karo pergalė yra vien rusų galybės ir ginklų vertybės pasekmė. Ši nauja grupė visai nepasitiki anglo-amerikiečiams. Nieko nežinodami apie šių šalių vidaus gyvenimą, jie tiki, kad ten lemiamas vaidmuo tenka reakciniams elementams. Jie įžvelgia, kad dabar laikas daryti visus žygius tęsti rusų įtakos Europoje penetraciją, kuri /jie tiki/ pasisekusi aukščiausio laipsnio, kuris tik gali būti pasiektas be tolimesnio dirbtinio paskatinimo. Opozicionieriai pastebi, kad sovietų prestižas pradeda smukti, ir jie mano, jog smukimas visomis pastangomis turi būti sustabdytas. Stalino gi šalininkai pripažįsta dabartinį Rusijos finzinį bejėgiškumą, nekalbant jau apie visišką išsisėmimą per karą. Šie dabar pasitenkintų saugumo juostos konsolidavimu ir galingumo resursų vystymu.

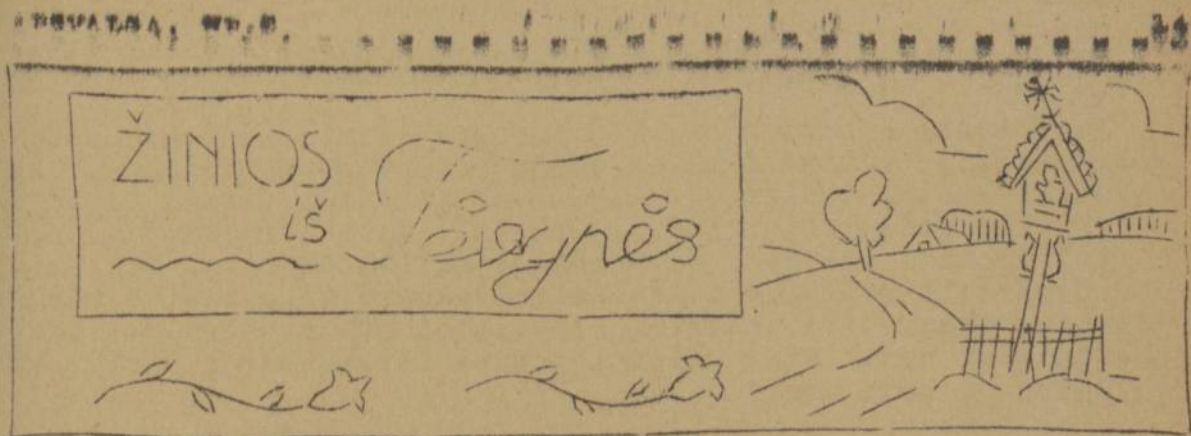
Pagal paskutinius reiškinius, atrodo, stalininkai liko nustelbti ir laimėję tie, kurie palaiko atgimimą vadinamojo "trockizmo", tik su tuo skirtumu, kad būsimos revoliucijos turi būti keliamos pirmoje eilėje sovietų užsienio politikos, bet ne neriotų šalių interesams. Jei būtų rasta, kad galima nukrypti nuo naujojo internacionalizmo, tuomet Stalinas, tikriausiai, ir toliau liktų valstybės vadas. Jeigu tarptautinė padėtis būtų tokia, kad Molotovax ir Co politika galėtų būti varoma be sudraudimo baimės, Stalinas atsitrauks ir stovės nuošaliai, kaip garbingas, bet bejėgis didvyris, kurio būdas ir genijus išgelbėjo šalį nuo pražūties" - baigia korespondentas. /DLZ/

MUNCHENE STEIGIAMAS JAV KONSULATAS

"New York Times" praneša, kad amerikiečių okupacinėje zonoje netrukus bus įsteigtas JAV konsulas. Jį ketinama atidaryti Munchene. Pirmuoju konsulu minimas Parker W. Buhrman, šiuo metu esąs patarėjas prie karo gubernatoriaus Bavarijoje. "Naujienos", pranešdamos šią žinią, pažymi, kad tai pirmoje eilėje džiugi žinia lietuviams tremtiniais, kadangi per JAV konsulą bus galima susisiekti su giminėmis ir pažįstamais Amerikoje.

KODĖL PRANCŪZAI SU RUSAIS NESUSITARĖ

"Daily Mail" 1945.XII.21 pranešė, kad Maskvoje nutrūko rusų prancūzų ekonominės derybos. Rusai pareikalavo iš prancūzų gražinti Baltijos kraštų auksą, kuris karo laiku buvo išvežtas į Prancūziją ir padėtas saugioje vietoje. Prancūzai sutiko jį atiduoti, jei rusai atiduotų jiems prancūzų auksą, deponuotą Balkanuose. Rusai atsisakė.

ĮDOMUS SVEIKINIMAS IŠ LIETUVOS

"Laisvė" Nr.276 talpina lietuvių intelektualų sveikinimą iš Lietuvos buvusiam amerikiečių lietuvių komunistų kongresui Pitsburge. Sveikinime pažymima, kad karas Lietuvoje padaręs nuostolių už 36 milijardus rublių. Vilkaviškis, Šiauliai, Raseiniai, Zarasai ir daug miestelių ir kaimų visiškai nušluoti nuo žemės veido. Iš pusiau sunaikintų miestų pažymimi Ukmergė, Marijampolė, Vilnius. Sunaikinta ir sudeginta 80.000 namų, 862 kultūrinės įstaigos, sušaudyta ir išžudyta šimtai tūkstančių žmonių. Sveikinimą pasirašė Lietuvos Mokslų Akademijos vardu prof. Matulis, Vilniaus Universiteto profesoriai Bieliukas, Budrys, Kairiukas, Baldžius, Kauno Universiteto profesoriai Purėnas, Mažylis, Mažinskas, Juodelė, generolai Vitkauskas, Karvelis, Čepas, Urbšas, pagerbtieji Lietuvos kompozitoriai: Gruodis, Tallat-Kelpša, Bendorius, Švedas, Bukša, liaudies artistas Kipras Petrauskas, pagerbtieji respublikos artistai: Staskevičiūtė, Mažeika, Kelbauskas, Juozapaitytė, Dauguvietis, Sutkus, Kalpokas, Rimša, Vilniaus Teatro direktorius Staniulis, aktoriai: Dineika, Kupstas, Vaičiūnienė, Mironaitė, artistai: Jurkūnas, Mackevičius, Vienožinskis, Vaineikytė, pagerbtieji mokytojai: Bubinas, Klimavičius, gimnazijos direktorė Kmitaitė, Tarybų Sąjungos herojai: Bernotėnas, Vilenskis, Urbanavičius, Gegžnas, Ušpaila, Apyvala. /FMV/

LIETUVOJE VEIKIA TAUTINIS LIETUVIŲ KOMITETAS

Remdamasis JAV lenkų spaudos pranešimais, lenkų karių savaitraštis "Defilada" Nr.31 praneša, kad okupuotoje Lietuvoje yra sudarytas iš visų politinių grupių Lietuvių Tautinis Komitetas, kuris veikia pogrindyje kaip Lietuvos vyriausybė. /L/

VILNIUJE ATIDARYTA DRAMOS STUDIJA

Žymiausiems teatralams pasitraukus į Vokietiją, sovietai pasigenda Lietuvoje teatralinių pajėgų net eiliniams propagandinėms pastatymams. "Laisvė" Nr.276 rašo apie antrąją valstybinę studiją Vilniuje, kurioje nuo atidarymo dienos teatro darbui ruošiasi 20 jaunuolių. Studijoje pasiruošimas užtruks dvejus metus. ~~Apie~~ Apie Vilniaus teatrą užsimena "Naujienos", pažymėdamos, "Pravdos" pranešimu, jog į Vilniaus dramos teatro repertuarą be Čechovo ir Gorkio veikalų įtraukti dar du rusiški Seminovo kūriniai: "Leningrado plentas" ir "Rusijos žmonės". /.../

SUNKIAI ATIDUODAMOS GRŪDŲ PRIEVOLĖS

Remdamasis "Pravdos" Nr.226 informacijomis, LAIC praneša, jog Pabaltijy vyksta sunkiai grūdų prievolės atidavimas. Tik Rygos apskrities valstiečiai yra vieninteliai visame Pabaltijy išpildę grūdų prievoles. Iš to LAIC daro išvadą, jog tarybinio gyvenimo sąlygose šį reiškinį galima suprasti tik taip, kad perdideli valdžios reikalavimai padarė valstiečius nepajėgiais atiduotomis valdžiai rekvizicijomis apsidrausti nuo pavojaus už neatliktas prievoles būti išvežtiems į Sibirą ar įkištiems į kalėjimą.

TELEFONO TINKLAS DAR NEATSTATYTAS

"Laisvė" Nr.276 rašo, jog iki pereinamųjų metų rugsėjo mėn. pabaigos Lietuvoje įsteigta 20 radijo mazgų ir 70 valsčių sujungta telefono ryšiu. 1946 metais radijo mazgų skaičius bus pakeltas dar 30, o 80-čiai valsčių vėl bus grąžintas telefono ryšis.

Chronika

NAUJA STUDENTŲ ATSTOVYBĖ. - Sausio 12-13 d.d. Tübingene įvyko Vokietijoje gyvenančių studentų atstovų suvažiavimas. Iškilmingame posėdyje kalbėjo prof. Kanauka, prof. Kaminskas, Dr. Trimakas, plk. Šlepetys ir kt. Paskaitas aktualiomis temomis skaitė Dr. Pajaujis ir dipl. inž. Katilius. Suvažiavimo metu buvo išrinkta šios sudėties naujoji studentų atstovybė: Budginas - pirm., Jurkštas, Pakalkaitė, Ambrozaitis ir Balčiauskas. Išrinkta taip pat revizijos komisija ir garbės teismas. Suvažiavimo dalyviams buvo perskaitytas gautas iš Lietuvos studentų laiškas Vokietijoje esantiems lietuviams studentams.

IŠ SKAUTŲ GYVENIMO. - Po Tarptautinio Skautų Komiteto posėdžio, kuris įvyko Londone lapkričio gale, Tarptautinio Skautų Biuro direktorius J.S. Wilson pranešė LSS Vadijai Detmolde apie jos pripažinimą ir pristatymą Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos skautų asociacijoms. Taip pat Tarptautinis Skautų Biuras atsiuntė lietuviams skautams, esantiems amerikiečių, anglų ir prancūzų zonose, padėką už pareikštą užuojautą dėl skautų įkūrėjo ir pasaulio skautų šefo lordo Baden-Powellio mirties.

PABALTIEČIŲ UNIVERSITETAS HAMBURGE. - Britų administracija leido įsteigti Hamburge Pabaltijo DP stovyklinį universitetą. Jame bus 3 fakultetai: medicinos, chemijos, architektūros ir inžinerijos, agrikultūros, mechaninės inžinerijos, matematikos ir gamtos, filosofijos, ekonomijos ir teisių.

IŠTEIGTAS BIBLIOGRAFIJOS BIURAS. - Memmingeno lietuvių tautinei tarybai su miesto lietuvių komitetu susitarus, įsteigtas Lietuvių Emigracijos Bibliografijos Biuras /sutrumpintai LEBB/. Biuras registruos knygas, brošiūras, almanachus ir kitus leidinius tarptautinio bibliografijos instituto /Briuselyje/ bei Lietuvos Bibliografijos Instituto Kaune nustatytomis taisyklėmis. Biuro reikalų tvarkymas pavestas bibliografui Aleksandrui Ružancovui ir dipl.inž. Stasiui Šimkui. Steigėjai tikisi, kad prie vieno kurio lietuviško laikraščio pavyks leisti priedu bent 4-6 kartus per metus "Išėivių Bibliografijos Žinias". Biuro adresas yra šis: Office of Lithuanian Bibliography in Emigration, Memmingen - Fliegerhorst /Bavaria/, DP Camp, Block 2, Room 28.

MIRĖ GAMTININKAS ELISONAS. - Š.m.sausio 4 d. Wiesbadeno ligoninėje po operacijos mirė žinomas Lietuvos gamtininkas J. Elisonas. Velionis sirgo sunkia vėžio liga. Prieš mirdamas jis pareiškė didelį norą, kad jo palaikai būtų palaidoti Nepriklausomoje Lietuvoje. J.Elisonas paliko žmoną ir 9 m. sūnų. Sausio 8 d. jis iškilmingai buvo palydėtas į Wiesbadeno kapines. Ant jo kapo žadama pastatyti laikiną paminklą.

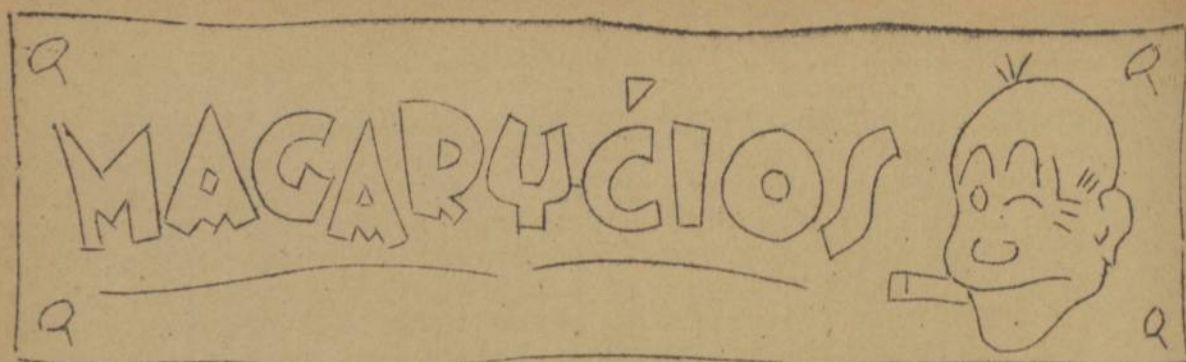
ATVYKSTA BALF PIRMININKAS. - Bendrojo Amerikos Lietuvių Fondo pirmininkas kun.Dr.Končius atvyko į Londoną. Iš ten jis vyksta į Prancūziją ir Vokietiją. Vienas jo didžiųjų uždavinių yra įsteigti BALF skyrių Europai. Neabejotina, kad atvykus šiam atstovui bus išsiaiškinta labai daug aktualių tremtinių šelpimo klausimų. /DMK/

NAUJAS WIESBADENO ANSAMBLIO VEIKALAS. - Wiesbadeno lietuvių ansamblis šiuo metu repetuoja naują G.Veličkos veiklą "Nemunui žydint". Veikalaš pirmą kartą bus pastatytas vasario 16 d. Po to su naujuoju veikalu bus vykstama gastrolių į anglų okupacinę zoną.

DR.K.GRINIAUS ATSIMINIMAI. - Buv.Lietuvos Respublikos Prezidentas Dr.K.Grinius, kuris šiuo metu gyvena Dieburgo lietuvių stovykloje, parašė ir ruošia spaudai savo atsiminimus. Atsiminimų bus trys tomai.

NURTINGENE IR APYLINKĖSE. - Neseniai išrinktas Lietuvių Tremtinių Bendruomenės apylinkės komitetas, kurį sudaro : Dr. inž.A.Damušis - pirm., kun.A.Stašys - vicepirm., E.Eringis, J.Baltaragis ir inž.A.Bruškys. - Nürtingeno lietuvių gimnazija darbą jau pradėjo. Gimnazijoje veikia visos aštuonios klasės, kuriose yra apie 80 mokinių. Gimnazijai vadovauja dir.Daniusevičius. - Kirchheime išleista vienkartinis humoro leidinėlis, spausdintas rotatoriumi, "Tecko šluota", kuris tačiau humoru labai mažą teturi.

"Apžvalga" išleidžiama tris kartus per mėnesį: 10, 20 ir 30 d.d. Redaguoja J.Sodaitis ir A.Valentinas. Adresas: Nürtingen, Katharinenstr.31/1 /Württemberg/.

NAUJASIS SAPNININKAS

Dabar dažnai sapnuojamų sapnų išguldymas garsių juodmagijos mokslinčių pagal Saliamono karaliaus galvą, dangaus žvaigždynus ir mandrius švabiškus orakulus.

RAUDONOJO KRYŽIAUS, PAKETUKĄ SAPNE GAUTI - ženklina amerikoniškoje Württembergijoje tuščias pastangas tavo užmanymuose.

PRAVAŽIUOJANČIU SPEKULIANTU SAPNE BŪTI - linksma gyvenimo pabaiga.

GALVA DAUŽYTI SIENĄ SAPNE - ženklina apšaukimą naciais ir plėšikais ir būti visiškai bejėgiams prieš šitą šmeižtą.

VAIKŠCIOTI PO SNIĖGĄ BASAM IR NEJAUSTI ŠALČIO - ženklina, jog dar kartą skubiai bus sudarinėjami sąrašai rūbams ir avalynei gauti...

MATYTI DEGLĄ KIAULĖ SVETIMOSE PUPOSE BESIVOLIOJANČIA - ženklina, kad tėvynėje dar šviečia "saulė"...

RASYTIS Į BLAIVININKUS SAPNE - turi reikšmę, jog dar kartą kuria nors progą vyrukai pakels šnapsui kainą.

SVEIKINTIS SAPNE SU ŪKIO KOMITETU - saugokis šmeižtų.

PABALNOTĄ KIAULĖ SAPNE MATYTI - ženklina naujas emigracijos problemas.

JOTI ATBULAM ANT KIAULĖS - palik visus lūkesčius patekti į šiltuosius kraštus.

KATINĄ MATYTI BEŽAIDŽIANTĮ SU ŽVIRBLIU - lauk stovykloje greito patikrinimo.

SAPNE GAUTI OBUOLIŲ IŠ ŠVABO - ženklina dideles atmainas pasaulio politikoje.

BŪTI SAPNE PRIRASYTAM PIENO GAUTI - ženklina greitą valdžios kadencijos pabaigą kolonijoje.

SAPNUOTI JUODUKĄ - mergaitėms ženklina nepaprastai didelį pasisekimą meilėje.

KALBĖTIS SAPNE SU UNRRA VADOVAIS - neženklina nič nieko.

VĖJUS RĖČIU GAUDYTI - kur nors vėl bus nauja konferencija.

BŪTI IŠRINKTAM Į KOMITETĄ AR ŠIAIP VISUOMENINĖS PAREIGAS - ženklina ilgą ligą ir kankininkystę.

SAPNE LEISTI LAIKRAŠTĮ AR ŠIAIP KOKĮ SPAUSDINĮ - ženklina laiko gaišatį ir visokius nesusipratimus.

VAŽIUOTI Į AMERIKĄ - ženklina nepasisekimus, didelius vargus ir nusiminimus.

SEPTYNIAS RIEBIAS KARVES MATYTI - greit nebus jokių atmainų tavo ubagiškame gyvenime.

CIGAREČIŲ SAPNE GAUTI - išgirsi dideles sensacijas.

PAKLIŪTI SAPNE Į "DŽELĄ" - ženklina turtingumą.
